

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/1369

af 5. august 2022

om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Russiske Føderation, som er Unionens vigtigste eksterne gasleverandør, har indledt en militær aggression mod Ukraine, der er kontraherende part i Energifællesskabet. Eskaleringen af den russiske militære aggression mod Ukraine siden februar 2022 har ført til et markant fald i gasforsyningerne i et bevidst forsøg på at bruge gasforsyningen som politisk våben. Gastilstrømningen via rørledningerne fra Rusland gennem Belarus er standset, og gasforsyningerne gennem Ukraine er støt faldet. De samlede gasstrømme fra Rusland er nu mindre end 30 % af de gennemsnitlige gasstrømme for perioden 2016-2021. Denne reduktion af forsyningen har ført til historisk høje og svingende energipriser, hvilket har bidraget til inflationen og skabt en risiko for yderligere økonomisk afmatning i Europa.
- (2) På denne baggrund fremlagde Kommissionen i forlængelse af sin meddelelse af 8. marts 2022 med titlen »REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser« den 18. maj 2022 REPowerEU-planen med henblik på at bringe Unionens afhængighed af russiske fossile brændsler til ophør så hurtigt som muligt og senest i 2027. For at opnå dette mål indeholder REPowerEU-planen foranstaltninger vedrørende energibesparelser og energieffektivitet samt forslag om en fremskyndet udrulning af ren energi til erstatning af fossile brændstoffer i boliger, industri og elproduktion. Yderligere foranstaltninger på udbudssiden kan bl.a. omfatte bedre koordinering af indkøb af gas og fremme af europæiske gasmærkedsoperatørers fælles indkøb på det internationale gasmærked samt de bedste bestræbelser på at bevare elproduktionskapaciteter, der ikke er afhængige af importerede gasforsyninger.
- (3) Unionen har truffet yderligere foranstaltninger for at øge sit beredskabsniveau for så vidt angår afbrydelse af gasforsyningen. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032⁽¹⁾ blev vedtaget for at sikre, at de underjordiske lagerfaciliteter blev fyldt op til den kommende vintersæson.
- (4) Desuden gennemførte Kommissionen i februar 2022 og i maj 2022 dybdegående undersøgelser af alle nationale nødplaner og har også foretaget en nøje overvågning af forsyningssikkerhedssituationen. De foranstaltninger, der er truffet af Unionen siden februar 2022, blev udformet med henblik på at muliggøre en fuldstændig udfasning af russisk gas senest i 2027 og mindske risiciene som følge af en yderligere stor forsyningsafbrydelse.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

- (5) Den nylige eskalering af afbrydelserne af gasforsyningen fra Rusland peger imidlertid i retning af en betydelig risiko for, at de russiske gasforsyninger i den nærmeste fremtid vil blive fuldstændig indstillet på en pludselig og ensidig måde. Unionen bør derfor foregribe en sådan risiko og i en ånd af solidaritet forberede sig på muligheden for en fuldstændig afbrydelse af gasforsyningen fra Rusland når som helst. Det er nødvendigt at gennemføre en øjeblikkelig proaktiv indsats for at foregribe yderligere disruptive tiltag og styrke EU's modstandsdygtighed over for fremtidige chok. En koordineret indsats på EU-plan kan forhindre, at der forvoldes alvorlig skade på økonomien og på borgerne som følge af en eventuel afbrydelse af gasforsyningen.
- (6) Den nuværende retlige ramme for gasforsyningssikkerhed, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 ⁽²⁾, afhjælper ikke i tilstrækkelig grad en stor gasleverandørs afbrydelser, der varer i mere end 30 dage. De manglende retlige rammer for sådanne afbrydelser indebærer en risiko for en ukoordineret indsats fra medlemsstaternes side, hvilket risikerer at bringe forsyningssikkerheden i nabomedlemsstater i fare og kan påføre Unionens industri og forbrugere en yderligere byrde.
- (7) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 7. april 2022 om konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2022 til, at der fremlægges en plan for fortsat at sikre EU's energiforsyningssikkerhed på kort sigt. Det Europæiske Råd anmodede på sine møder den 31. maj og den 23. juni 2022 Kommissionen om hurtigst muligt at fremsætte forslag til at forbedre beredskabet over for eventuelle omfattende forsyningsafbrydelser med henblik på at sikre energiforsyning til overkommelige priser. I forlængelse af denne anmodning fra Det Europæiske Råd er Kommissionen i gang med sammen med Unionens internationale partnere at undersøge, hvordan de stigende energipriser kan begrænses, herunder om det er muligt at indføre midlertidige importprislofter, hvor det er relevant. I overensstemmelse med denne anmodning fortsætter Kommissionen også arbejdet med at optimere den måde, hvorpå det europæiske elektricitetsmarked fungerer, herunder gasprisernes indvirkning på det, så det er bedre rustet til at modstå fremtidig overdreven prisvolatilitet, leverer elektricitet til overkommelige priser og passer fuldt ud til et dekarboniseret energisystem, samtidig med at det indre markeds integritet bevares, incitamenter til grøn omstilling fastholdes, forsyningssikkerheden opretholdes, og uforholdsmæssigt store budgetomkostninger undgås.
- (8) I henhold til artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde kan Rådet på forslag af Kommissionen og i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet. Risikoen for en fuldstændig indstilling af russiske gasforsyninger inden udgangen af 2022 udgør en sådan situation.
- (9) I betragtning af den overhængende risiko for afbrydelse af gasforsyningen til Unionen bør medlemsstaterne træffe foranstaltninger nu for at reducere deres efterspørgsel forud for vintersæsonen 2022/23. En sådan frivillig reduktion af efterspørgslen vil navnlig bidrage til opfyldning af lagerkapacitet, som ikke vil blive udtømt ved udgangen af vintersæsonen 2022/23, hvilket derfor vil gøre det muligt for medlemsstaterne at håndtere eventuelle kuldeperioder i februar og marts 2023 og lette opfyldningen af lagerkapaciteten for at sikre et passende forsyningssikkerhedsniveau for vintersæsonen 2023/24. En reduktion af efterspørgslen efter gas vil også bidrage til at sikre et tilstrækkeligt udbud og sænke energipriserne til gavn for forbrugerne i Unionen. Derfor vil foranstaltninger, der træffes på EU-plan for at reducere efterspørgslen, være til gavn for alle medlemsstater ved at mindske risikoen for en mere betydelig indvirkning på deres økonomier.
- (10) Fastsættelsen af mængden for den frivillige reduktion af efterspørgslen tager hensyn til de efterspurgte mængder af gas, for hvilke der er risiko for manglende levering i tilfælde af en fuldstændig afbrydelse af den russiske gasforsyning. Reduktionsindsatsen bør være den samme for alle medlemsstater på grundlag af en sammenligning med hver medlemsstats gennemsnitlige forbrug i de seneste fem år.
- (11) Frivillige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen er måske ikke i sig selv tilstrækkelige til at sikre forsyningssikkerheden og, at markedet fungerer. Med henblik på hurtigt at håndtere de specifikke udfordringer i forbindelse med den forventede alvorlige forværring af gasforsyningsknapheden og undgå forvridninger mellem medlemsstaterne bør der derfor indføres et nyt instrument, der giver mulighed for en obligatorisk reduktion af efterspørgslen efter gas for alle medlemsstater. Det bør være operationelt i tilstrækkelig god tid inden efteråret 2022. I henhold til et sådant instrument kan Rådet på forslag af Kommissionen ved hjælp af en gennemførelses-

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010 (EUT L 280 af 28.10.2017, s. 1).

afgørelse erklære en EU-alarmsituation. Overdragelse af gennemførelsesbeføjelser til Rådet tager tilstrækkeligt hensyn til den politiske karakter af en afgørelse om at udløse en obligatorisk EU-dækkende forpligtelse til at reducere efterspørgslen og de horisontale følger heraf for medlemsstaterne. Inden forelæggelse af et sådant forslag bør Kommissionen høre de relevante risikogrupper, som fastsat i bilag I til forordning (EU) 2017/1938 (»risikogrupper«), og Gaskoordinationsgruppen, der er nedsat ved nævnte forordning. En EU-alarmsituation bør kun erklæres, hvis de frivillige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen viser sig at være utilstrækkelige til at imødegå risikoen for en alvorlig forsyningsknaphed. Hvis fem eller flere kompetente myndigheder i medlemsstaterne har erklæret nationale alarmsituationer i henhold til artikel 11, stk. 1, litra b), i forordning (EU) 2017/1938, bør de have mulighed for at anmode Kommissionen om at forelægge Rådet et forslag om at erklære en EU-alarmsituation.

- (12) EU-alarmsituationen bør tjene som et EU-specifikt kriseniveau, der udløser en obligatorisk reduktion af efterspørgslen uafhængigt af nationale kriseniveauer i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938. Når der er erklæret en EU-alarmsituation, bør medlemsstaterne reducere deres gasforbrug inden for en på forhånd fastsat periode. Ved fastsættelsen af mængden for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen tages der hensyn til de efterspurte mængder af gas, der kan være i fare i tilfælde af en fuldstændig afbrydelse af de russiske gasforsyninger til Unionen, under fuld hensyntagen til enhver reduktion af efterspørgslen, der allerede er opnået. Ved fastsættelsen af mængden for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen bør der også tages hensyn til det oplagringsniveau, der indberettes i henhold til artikel 6d, stk. 1 og 2, i forordning (EU) 2017/1938, udviklingen med hensyn til diversificering af gaskilder, herunder forsyninger af flydende naturgas (LNG), og udviklingen i mulighederne for at substituere brændstof i Unionen.
- (13) Den reduktion af efterspørgslen, som medlemsstaterne har opnået, før der erklæres en EU-alarmsituation, afspejles ved fastsættelse af mængden for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen.
- (14) I lyset af de betydelige forvriddninger af det indre marked, der sandsynligvis vil opstå, hvis medlemsstaterne reagerer ukoordineret på en potentiel eller faktisk yderligere afbrydelse af den russiske gasforsyning, er det afgørende, at alle medlemsstater reducerer deres gas efterspørgsel i en ånd af solidaritet. Alle medlemsstater bør derfor nå målene for den frivillige og obligatoriske reduktion af efterspørgslen. Selv om nogle medlemsstater måske bliver mere udsatte for virkningerne af en afbrydelse af de russiske gasforsyninger, kan alle medlemsstater blive negativt berørt og kan bidrage til at begrænse den økonomiske skade som følge af en sådan afbrydelse, enten ved at frigøre yderligere mængder rørledningsgas eller LNG-ladninger, som kan anvendes af medlemsstater med betydelige gasunderskud, via den positive indvirkning på gaspriserne, som en reduktion af efterspørgslen sandsynligvis vil have, eller ved at undgå markedsforvriddninger som følge af ukoordinerede og modstridende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen. Denne forordning afspejler derfor princippet om energimæssig solidaritet, som for nylig er blevet bekræftet af Domstolen som et grundlæggende princip i EU-retten ⁽³⁾.
- (15) Visse medlemsstater er dog på grund af deres særlige geografiske eller fysiske situation, f.eks. manglende synkronisering med det europæiske elsystem eller deres manglende direkte sammenkobling med en anden medlemsstats sammenkoblede gassystem, ikke i stand til at frigøre betydelige mængder rørledningsgas til gavn for andre medlemsstater. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at benytte sig af en eller flere begrundelser for at begrænse deres obligatoriske forpligtelser til at reducere efterspørgslen. De pågældende medlemsstater bør forpligte sig til at gøre deres yderste for at afhjælpe sammenkoblingsmanglerne så hurtigt som muligt.
- (16) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 ⁽⁴⁾ fastlægger en ramme for, at medlemsstaterne og de relevante interessenter kan samarbejde på regionalt plan om at udvikle bedre forbundne energinet med det formål navnlig at forbinde regioner, der i øjeblikket er isolerede fra de europæiske energimarkeder, og at styrke eksisterende og fremme nye grænseoverskridende sammenkoblinger. Grænseoverskridende sammenkoblinger bidrager i høj grad til forsynings sikkerheden. I lyset af den nuværende russiske forsyningsafbrydelse spiller disse grænseoverskridende sammenkoblinger en central rolle med hensyn til at sikre det indre energimarkeds funktion og at distribuere gas til andre medlemsstater i en ånd af solidaritet. I den forbindelse bør medlemsstaterne fortsætte indsatsen for at forbedre integrationen af deres net, herunder ved at vurdere den potentielle stigning i grænseoverskridende sammenkoblingskapacitet i overensstemmelse med målene i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Domstolens dom af 15. juli 2021, Tyskland mod Polen, sag C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af beslutning nr. 1364/2006/EF og ændring af forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009 (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45).

- (17) For at lette medlemsstaternes indsats for at nå målene i forordning (EU) 2022/1032 med hensyn til gasoplagring bør der også tages højde for mængden af gas, som medlemsstaterne anvender til oplagring, og som overstiger det mellemliggende mål for den 1. august 2022, med henblik på at fastsætte mængden for deres obligatoriske reduktion af efterspørgslen.
- (18) For at tage behørigt hensyn til den store afhængighed af gas i medlemsstaternes kritiske industrier bør medlemsstaterne desuden kunne udelukke disse industriers gasforbrug ved fastsættelsen af mængden for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen. Kommissionens overvågning bør sikre, at nationale begrænsninger ikke fører til urimelige fordrejninger på det indre marked. Medlemsstaterne bør også kunne begrænse mængden for deres obligatorisk reduktion af efterspørgslen, hvis en sådan begrænsning er nødvendig for at maksimere forsyningen af gas til en anden medlemsstat, og hvis de kan fremvise dokumentation for, at deres kommercielle sammenkoblingseksportkapacitet i forhold til andre medlemsstater eller deres indenlandske LNG-infrastruktur i videst muligt omfang anvendes til at omdirigere gas til andre medlemsstater. Kommissionen bør overvåge, at betingelserne for anvendelsen af disse undtagelser opfyldes.
- (19) Medlemsstaterne bør med hensyn til specifikke efterspørgselsforhold fra sammenkoblede medlemsstater kunne begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen midlertidigt, når det er nødvendigt for at sikre energiforsyningsikkerheden, herunder når en medlemsstat står over for en elkrisen som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941⁽⁶⁾. Der bør også tages hensyn til lagerkapaciteten og det lagerniveau, der overstiger det mellemliggende mål, der er fastsat i bilag Ia til forordning (EU) 2017/1938.
- (20) Medlemsstaterne bør frit kunne vælge, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at opnå en reduktion af efterspørgslen. Når medlemsstaterne fastlægger passende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og prioriterer kundegrupper, bør de overveje at gøre brug af de foranstaltninger, der er identificeret i Kommissionens meddelelse af 20. juli 2022 med titlen »Spar på gassen til en sikker vinter«. Medlemsstaterne bør navnlig overveje økonomisk effektive foranstaltninger såsom auktioner eller udbudsordninger, hvorved de kan tilskynde til en reduktion af forbruget på en økonomisk effektiv måde. De foranstaltninger, der træffes på nationalt plan, kan også omfatte finansielle incitamenter eller kompensationer til berørte markedsdeltagere.
- (21) De foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer for at opnå en reduktion af efterspørgslen, skal være i overensstemmelse med EU-retten og navnlig forordning (EU) 2017/1938. Sådanne foranstaltninger bør navnlig være nødvendige, klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare og bør ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller den effektive funktion af det indre gasmarked eller bringe gasforsyningsikkerheden i andre medlemsstater eller i Unionen i fare. Det er nødvendigt at tage hensyn til de beskyttede kunders interesser, også i forbindelse med gasforsyning til centralvarmesystemer i tilfælde af en forsyningsikkerhedskrise.
- (22) For at sikre, at foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen gennemføres på en koordineret måde, bør medlemsstaterne etablere et regelmæssigt samarbejde inden for hver af de relevante risikogrupper. Medlemsstaterne kan frit vælge de koordineringsforanstaltninger, der er bedst egnede i en given region. Kommissionen og Gaskoordinationsgruppen bør kunne danne sig et overblik over de nationale foranstaltninger, der gennemføres af medlemsstaterne, og udveksle bedste praksis for koordinering af foranstaltninger inden for risikogrupperne. Medlemsstaterne bør også anvende andre organer til at koordinere deres indsats.
- (23) For at sikre, at de nationale nødplaner afspejler de frivillige eller obligatoriske foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, der er fastsat i denne forordning, bør den kompetente myndighed i hver medlemsstat tage de nødvendige skridt til at ajourføre den nationale nødplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2017/1938, senest den 31. oktober 2022. I betragtning af den korte tidsramme for denne ajourføring bør koordineringsprocedurerne i henhold til artikel 8, stk. 6-11, i forordning (EU) 2017/1938 ikke finde anvendelse. Hver medlemsstat bør dog høre andre medlemsstater om ajourføringen af sin nationale nødplan. Kommissionen bør indkalde risikogrupperne, Gaskoordinationsgruppen eller andre relevante organer til at drøfte potentielle spørgsmål vedrørende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen.

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 af 5. juni 2019 om risikoberedskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 1).

- (24) Regelmæssig og effektiv overvågning og rapportering er afgørende for vurderingen af medlemsstaternes fremskridt med gennemførelsen af de frivillige og obligatoriske foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og for at måle disse foranstaltningers sociale og økonomiske virkninger og indvirkning på beskæftigelsen. Hver medlemsstats kompetente myndighed eller en anden enhed udpeget af medlemsstaten bør overvåge den efterspørgselsreduktion, der er opnået på dens område, og regelmæssigt indberette resultaterne til Kommissionen. Gaskoordinationsgruppen bør bistå Kommissionen med at overvåge opfyldelsen af forpligtelserne til at reducere efterspørgslen.
- (25) For at forhindre betydelig økonomisk skade for Unionen som helhed er det afgørende, at hver medlemsstat reducerer sin efterspørgsel efter erklæringen af en EU-alarmsituation. Denne reduktion vil sikre, at der er tilstrækkelig gas til alle, også om vinteren. Reduktionen af efterspørgslen i hele Unionen er et udtryk for princippet om solidaritet, der er nedfældet i traktaten. Det er derfor berettiget, at Kommissionen fører nøje tilsyn med, at de obligatoriske reduktioner af efterspørgslen gennemføres af medlemsstaterne. Hvis Kommissionen konstaterer en risiko for, at en medlemsstat ikke er i stand til at opfylde dens obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen, bør Kommissionen kunne anmode denne medlemsstat om at forelægge en plan med en strategi og foranstaltninger med henblik på effektivt at opnå den obligatoriske reduktion af efterspørgslen. Denne medlemsstat bør tage behørigt hensyn til eventuelle bemærkninger og forslag, som Kommissionen måtte fremsætte vedrørende denne plan.
- (26) Eftersom solidaritetsprincippet giver alle medlemsstater ret til under visse omstændigheder at blive støttet af nabomedlemsstater, bør medlemsstater, der anmoder om en sådan støtte, også handle i en ånd af solidaritet, når det drejer sig om at reducere deres indenlandske gasefterspørgsel. Når medlemsstaterne anmoder om en solidaritetsforanstaltning i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2017/1938, bør de derfor have gennemført alle passende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas. Kommissionen bør kunne anmode den medlemsstat, der anmoder om en solidaritetsforanstaltning, om at forelægge en plan med foranstaltninger til at opnå mulige yderligere reduktioner af efterspørgslen. Denne medlemsstat bør tage behørigt hensyn til Kommissionens udtalelse.
- (27) Kommissionen bør regelmæssigt underrette Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning.
- (28) I betragtning af den overhængende fare for gasforsynings sikkerheden som følge af Ruslands militære aggression mod Ukraine bør denne forordning træde i kraft hurtigst muligt.
- (29) I betragtning af den ekstraordinære karakter af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, bør denne forordning finde anvendelse i et år efter sin ikrafttræden. Senest den 1. maj 2023 bør Kommissionen aflægge rapport til Rådet om, hvordan denne forordning fungerer, og kan om nødvendigt foreslå at forlænge dens anvendelsesperiode.
- (30) Målet for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Ved denne forordning fastsættes regler for håndtering af alvorlige gasforsyningsvanskeligheder med henblik på at opretholde gasforsynings sikkerheden i Unionen i en ånd af solidaritet. Disse regler omfatter forbedret koordinering, overvågning af og rapportering om nationale foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og Rådets mulighed for på forslag af Kommissionen at erklære en EU-alarmsituation som et EU-specifikt kriseniveau, hvilket udløser en obligatorisk EU-omfattende forpligtelse til at reducere efterspørgslen.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »kompetent myndighed«: en national offentlig myndighed på regeringsplan eller en national regulerende myndighed, der er udpeget af en medlemsstat til at sikre gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i forordning (EU) 2017/1938
- 2) »EU-alarmsituation«: et EU-specifikt kriseniveau, der udløser en obligatorisk reduktion af efterspørgslen, og som ikke er forbundet med nogen af de kriseniveauer, der er omhandlet i artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938
- 3) »gasforbrug«: den samlede forsyning af naturgas til aktiviteter på en medlemsstats område, herunder det endelige forbrug hos husholdningerne, hos industrien og ved elfremstilling, dog bl.a. uden gas, der anvendes til opfyldning af lagerkapacitet, jf. definitionen af »gasforsyning, -omdanning og -forbrug« anvendt af Kommissionen (Eurostat)
- 4) »råprodukt«: »ikkeenergianvendelse af naturgas« som omhandlet i Kommissionens (Eurostats) beregninger af energibalancer
- 5) »referencegasforbrug«: en medlemsstats gennemsnitlige gasforbrugsmængde i referenceperioden; for medlemsstater, hvor gasforbruget steg med mindst 8 % i perioden fra den 1. august 2021 til den 31. marts 2022 i forhold til det gennemsnitlige gasforbrug i referenceperioden, forstås ved »referencegasforbrug« kun gasforbrugsmængden i perioden fra den 1. august 2021 til den 31. marts 2022
- 6) »referenceperiode«: de perioder fra den 1. august til den 31. marts i de fem på hinanden følgende år forud for datoen for denne forordnings ikrafttræden, begyndende med perioden fra den 1. august 2017 til den 31. marts 2018
- 7) »mellemliggende mål«: mellemliggende mål som fastsat i bilag Ia til forordning (EU) 2017/1938.

Artikel 3

Frivillig reduktion af efterspørgslen

Medlemsstaterne skal gøre deres yderste for at reducere deres gasforbrug i perioden fra den 1. august 2022 til den 31. marts 2023 med mindst 15 % sammenlignet med deres gennemsnitlige gasforbrug i perioden fra den 1. august til den 31. marts i de fem på hinanden følgende år forud for datoen for denne forordnings ikrafttræden (»frivillig reduktion af efterspørgslen«). Artikel 6, 7 og 8 finder anvendelse på disse foranstaltninger til frivillig reduktion af efterspørgslen.

Artikel 4

Erklæring fra Rådet om en EU-alarmsituation

1. Rådet kan på forslag af Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesafgørelse erklære en EU-alarmsituation.
2. Kommissionen forelægger forslaget til en sådan EU-alarmsituation, hvor den finder, at der er betydelig risiko for, at der opstår en alvorlig gasforsyningsknaphed, eller hvor der opstår en usædvanlig høj efterspørgsel efter gas, for hvilke foranstaltningerne i artikel 3 ikke er tilstrækkelige, og som medfører en væsentlig forværring af gasforsyningsituationen i Unionen, men hvor markedet kan håndtere afbrydelsen uden, at der er brug for ikkemarkedsbaserede foranstaltninger.
3. Kommissionen forelægger også Rådet et forslag om at erklære en EU-alarmsituation, såfremt fem eller flere kompetente myndigheder, der har erklæret en national alarmsituation i henhold til artikel 11, stk. 1, litra b), i forordning (EU) 2017/1938, anmoder herom.

4. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, kan ændre Kommissionens forslag.
5. Inden Kommissionen forelægger Rådet et forslag om at erklære en EU-alarmsituation, hører den de relevante risikogrupper, som fastsat i bilag I til forordning (EU) 2017/1938 (»risikogrupper«), og Gaskoordinationsgruppen, der er nedsat ved nævnte forordnings artikel 4.
6. Rådet kan på forslag af Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesafgørelse erklære, at EU-alarmsituationen er ophørt, og at forpligtelserne i henhold til artikel 5 er ophævet. Kommissionen forelægger Rådet forslaget til en sådan gennemførelsesafgørelse, hvor den efter en vurdering finder, at der ikke længere er tilstrækkeligt grundlag for opretholdelse af denne alarmsituation, og efter høring af de relevante risikogrupper og Gaskoordinationsgruppen.

Artikel 5

Obligatorisk reduktion af efterspørgslen i tilfælde af en EU-alarmsituation

1. Når Rådet erklærer en EU-alarmsituation, skal hver medlemsstat reducere sit gasforbrug i overensstemmelse med stk. 2 (»obligatorisk reduktion af efterspørgslen«).
2. Med henblik på obligatorisk reduktion af efterspørgslen, så længe der er erklæret en EU-alarmsituation, skal gasforbruget i hver medlemsstat fra den 1. august 2022 til den 31. marts 2023 (»reduktionsperioden«) være 15 % mindre end dens referencegasforbrug. Eventuelle reduktioner af efterspørgslen, som medlemsstaterne har opnået i perioden forud for erklæringen af EU-alarmsituationen, skal tages i betragtning ved beregningen af den obligatoriske reduktion af efterspørgslen.
3. En medlemsstat, hvis elsystem kun er synkroniseret med et tredjelands elsystem, fritages for at anvende stk. 2 i tilfælde af, at det desynkroniseres fra det pågældende tredjelands system så længe driften af den isolerede strømforsyning eller andre tjenester til strømtransmissionssystemoperatøren er nødvendige for at sikre en sikker og pålidelig drift af strømforsyningen.
4. En medlemsstat fritages for at anvende stk. 2, så længe den pågældende medlemsstat ikke er direkte sammenkoblet med en anden medlemsstats sammenkoblede gassystem.
5. En medlemsstat kan begrænse det referencegasforbrug, der anvendes til beregningen af målet for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 2, med den mængde gas, der svarer til forskellen mellem dens mellemliggende mål for den 1. august 2022 og den faktiske mængde lagret gas den 1. august 2022, hvis den opfylder det mellemliggende mål den pågældende dato.
6. En medlemsstat kan begrænse den referencegas, der anvendes til beregningen af målet for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 2, med den mængde gas, der forbruges i løbet af referenceperioden som råprodukt.
7. En medlemsstat kan begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen med 8 procentpoint, forudsat at den påviser, at dens sammenkobling med andre medlemsstater beregnet som fast teknisk eksportkapacitet i forhold til dens årlige gasforbrug i 2021 er under 50 %, og at kapaciteten til sammenkoblinger med andre medlemsstater faktisk er blevet anvendt til transport af gas for mindst 90 %'s vedkommende i mindst en måned inden meddelelsen om undtagelse, medmindre medlemsstaten kan påvise, at der ikke var nogen efterspørgsel, og at kapaciteten var udnyttet fuldt ud, og at dens nationale LNG-faciliteter er kommercielt og teknisk parate til at omdirigere gas til andre medlemsstater op til det niveau, der kræves af markedet.
8. En medlemsstat, der befinder sig i en elkrise, kan midlertidigt begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 2 til det niveau, der er nødvendigt for at afbøde risikoen for elforsyningen, hvis ikke der findes andre økonomiske alternativer til at erstatte den gas, der er nødvendig til elproduktion, uden at det i alvorlig grad bringer forsyningsikkerheden i fare. I så tilfælde skal medlemsstaterne meddele grundene til begrænsningen og give tilstrækkelig dokumentation for de ekstraordinære omstændigheder, der berettiger begrænsningen. Medlemsstaterne ajourfører om nødvendigt risikoberedskabsplanen i henhold til artikel 10 i forordning (EU) 2019/941.

9. En medlemsstat meddeler Kommissionen sin afgørelse om at begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 5, 6, 7 og 8 sammen med den nødvendige dokumentation for, at betingelserne for at begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen er opfyldt. En meddelelse for så vidt angår stk. 5, 6 og 7 kan allerede foretages efter denne forordnings ikrafttræden og må senest foretages to uger efter erklæringen af en EU-alarmsituation. En meddelelse for så vidt angår stk. 8 må senest foretages to uger, efter at en elkrise som omhandlet i nævnte stykke er indtruffet. Medlemsstaten underretter også de relevante risikogrupper og Gaskoordinationsgruppen om sin hensigt.

10. På grundlag af meddelelsen og efter høring af risikogrupperne og Gaskoordinationsgruppen vurderer Kommissionen, om betingelserne for en begrænsning i henhold til stk. 5, 6, 7 og 8 er opfyldt. Hvis Kommissionen skønner, at en begrænsning ikke er berettiget, vedtager den en udtalelse, hvori den anfører grundene til, at medlemsstaten bør fjerne eller ændre begrænsningen for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen. Denne udtalelse vedtages senest 30 arbejdsdage efter datoen for den fuldstændige meddelelse i henhold til stk. 9.

11. Hvis betingelserne for at begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i stk. 5, 6, 7 og 8 ikke længere er opfyldt, skal medlemsstaten anvende målet for den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 2.

12. Kommissionen overvåger løbende, om betingelserne for at begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 5, 6, 7 og 8 er opfyldt.

13. Artikel 6, 7 og 8 finder anvendelse på foranstaltninger til obligatorisk reduktion af efterspørgslen, uden at det berører de eksisterende kontrakter med lang løbetid.

Artikel 6

Foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen

1. Medlemsstaterne kan frit vælge passende foranstaltninger for at reducere efterspørgslen. De foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3 og 5, skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare. Ved valget af foranstaltninger tager medlemsstaterne hensyn til principperne i forordning (EU) 2017/1938. Foranstaltningerne skal navnlig:

- a) ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller den effektive funktion af det indre gasmarked
- b) ikke bringe gasforsyningssikkerheden i andre medlemsstater eller i Unionen i fare
- c) opfylde bestemmelserne i forordning (EU) 2017/1938 for så vidt angår beskyttede kunder.

2. Når medlemsstaterne træffer foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, skal de overveje at prioritere foranstaltninger, der påvirker andre kunder end beskyttede kunder som defineret i artikel 2, nr. 5), i forordning (EU) 2017/1938 og kan også udelukke disse kunder fra sådanne foranstaltninger på grundlag af objektive og gennemsigtige kriterier, som tager hensyn til deres økonomiske betydning samt bl.a. følgende elementer:

- a) en afbrydelses virkninger for forsyningskæder, der har afgørende betydning for samfundet
- b) de mulige negative virkninger i andre medlemsstater, navnlig for forsyningskæderne i efterfølgende sektorled, der har afgørende betydning for samfundet
- c) potentielle langvarige skader på industrielle anlæg
- d) mulighederne for at reducere forbruget og substituere produkter i Unionen.

3. Når medlemsstaterne træffer afgørelse om deres foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, skal de overveje foranstaltninger til reduktion af gasforbruget i elsektoren, foranstaltninger til fremme af brændselsomlægning i industrien, nationale oplysningskampagner og målrettede forpligtelser til at reducere opvarmning og køling, til fremme af brændselsomlægning og forbrugsreduktion i industrien.

*Artikel 7***Koordinering af foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen**

1. For at sikre en passende koordinering af frivillige og obligatoriske foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen i henhold til artikel 3 og 5 samarbejder medlemsstaterne med hinanden inden for hver af de relevante risikogrupper.
2. Hver medlemsstats kompetente myndighed ajourfører senest den 31. oktober 2022 sin nationale nødplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2017/1938, så den afspejler foranstaltningerne til frivillig reduktion af efterspørgslen. Hver medlemsstat ajourfører også sin nationale nødplan, alt efter hvad der er relevant, i tilfælde af en erklæring om en EU-alarmsituation i henhold til nærværende forordnings artikel 4. Artikel 8, stk. 6-10, i forordning (EU) 2017/1938 finder ikke anvendelse på ajourføringerne af de nationale nødplaner i henhold til nærværende stykke.
3. Medlemsstaterne hører Kommissionen og de relevante risikogrupper, inden de vedtager de reviderede nødplaner. Kommissionen kan indkalde til møder i risikogrupperne og Gaskoordinationsgruppen under hensyntagen til medlemsstaternes eventuelle synspunkter for at drøfte spørgsmål vedrørende nationale foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen.

*Artikel 8***Overvågning og håndhævelse**

1. Hver medlemsstats kompetente myndighed overvåger gennemførelsen af foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen på dens område. Medlemsstaterne aflægger hver anden måned og senest den 15. i den følgende måned rapport til Kommissionen om de opnåede reduktioner af efterspørgslen. Risikogrupperne og Gaskoordinationsgruppen bistår Kommissionen med overvågning af de frivillige og obligatoriske reduktioner af efterspørgslen.
2. Hvis Kommissionen på grundlag af de oplyste reduktioner af efterspørgslen konstaterer en risiko for, at en medlemsstat ikke er i stand til at opfylde forpligtelsen til obligatorisk reduktion af efterspørgslen i henhold til artikel 5, anmoder Kommissionen medlemsstaten om at forelægge en plan med en strategi med henblik på effektivt at opfylde forpligtelsen til reduktion af efterspørgslen. Kommissionen anmoder også en medlemsstat, der anmoder om en solidaritetsforanstaltning i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2017/1938, om at forelægge en plan med en strategi med henblik på at opnå eventuelle yderligere reduktioner af efterspørgslen efter gas i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, i forordning (EU) 2017/1938. I begge tilfælde afgiver Kommissionen en udtalelse med bemærkninger og forslag til de forelagte planer og underretter Rådet om sin udtalelse. De pågældende medlemsstater tager behørigt hensyn til Kommissionens udtalelse.
3. Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning.

*Artikel 9***Evaluerings**

Senest den 1. maj 2023 foretager Kommissionen en evaluering af denne forordning i lyset af Unionens generelle gasforsyningsituation og forelægger Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. På grundlag af denne rapport kan Kommissionen navnlig foreslå at forlænge denne forordnings anvendelsesperiode.

*Artikel 10***Ikrafttræden og anvendelse**

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse i en periode på et år fra dens ikrafttræden.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. august 2022.

På Rådets vegne

M. BEK

Formand
